

VERSLAG

Gezamenlijke vergadering Programmaraad en CCvD / Accreditatiecollege Bodembescherming

Datum : 21 mei 2014
Plaats : Heros, Sluiskil

Actie **Verslag**

Opening gezamenlijke vergadering

Arie de Bode opent de vergadering. Het Centraal College van Deskundigen / Accreditatiecollege Bodembescherming en de Programmaraad Bodembescherming vergaderen dit keer gezamenlijk. Doel is onderlinge uitwisseling van kennis en ervaringen in SIKB-kader. De agenda bestaat uit een gezamenlijke lunch, enkele besluitvormende punten, inleiding en discussie over het thema stortplaatsbeheer en aansluitend locatiebezoek. Gastheer is Heros Sluiskil BV. Een eerdere gezamenlijke vergadering vond plaats in oktober 2011 op de Vliegbasis Gilze-Rijen op uitnodiging van de Dienst Vastgoed Defensie.

Onderdeel CCvD & AC Bodembescherming

1. Vaststellen Controlelijst Bodembescherming

Het CCvD Bodembescherming heeft gevraagd (zie verslag vergadering 30 mei 2013) om een tool voor milieu-inspecteurs die hen ondersteunt bij de controlerende taak. Een begeleidingscommissie heeft de totstandkoming begeleid. Concepten zijn besproken tijdens de CCvD-vergaderingen van 31 oktober 2013 en 20 februari 2014. Bij de laatste

Actie Verslag

vergadering is besloten tot aanvullend overleg met IBO om de gerezen bezwaren te bespreken. Het geplande overleg is op verzoek van IBO afgelast met verwijzing naar initiatieven van de DCMR. Uit overleg met DCMR blijkt dat deze het initiatief en de inhoud van de Controlelijst ondersteunt. Enkele commentaarpunten vanuit de DCMR zijn verwerkt. IBO heeft geen gebruik gemaakt van het aanbod tot aanvullend overleg c.q. reactie op het laatste concept.

Het voornemen is om de Controlelijsten tevens te benutten bij te organiseren themabijeenkomsten bodembescherming voor milieu-inspecteurs van gemeenten / omgevingsdiensten (najaar 2014). De toezichthoudende ambtenaar controleert de naleving van wettelijke verplichtingen. Het is uiteraard niet de bedoeling dat toezichthoudende ambtenaren zelf rioleringen op vloeistofdichtheid inspecteren.

De Koning

Jan Bessembinders vraagt of er een plicht is tot het hebben van vloeistofdichte rioleringen? Marcel Struis antwoordt dat een ondernemer moet zorgen adequate voorzieningen, dus ook een goede riolering; het is in het Activiteitenbesluit echter wel beperkt tot bepaalde situaties. Het Activiteitenbesluit milieubeheer bevat geen directe verplichting tot het zes jaarlijks laten inspecteren van de bedrijfsriolering door een erkende inspectie-instelling. Op verzoek van Bessembinders zal Walter de Koning nagaan of dit expliciet in de tekst is vermeld [*noot: dit is inderdaad het geval*].

De inbreng van IBO wordt besproken; Jan Bessembinders acht deze te strikt; hij heeft geen bezwaar tegen het vaststellen van de Controlelijst. Wim Schouten sluit zich hierbij aan.

Robert Hilgers vindt de bijgaande Informatiebladen erg informatief (en belangrijker dan de Controlelijst zelf).

Besluit: de Controlelijst wordt vastgesteld, mits in de tekst de wettelijke verplichtingen adequaat zijn weergegeven.

2. Vaststellen wijzigingen AS 6800 Inspectie en keuring ondergrondse tanks

Tijdens de vergadering op 20 februari 2014 is besloten de tekst van protocol 6803 te preciseren v.w.b. de controle op het juist functioneren van de aarding. De uitwerking is besproken met de REIT-commissie (overleg van betrokkene bij de aanleg van tankinstallaties); het commentaar is verwerkt.

Na vaststelling door het Accreditatiecollege zal de wijziging worden verwerkt in een update van de AS 6800 die aan het ministerie van I&M wordt voorgelegd voor het opnemen in de Regeling bodemkwaliteit (inwerkingtreding per 1 januari 2015). Tot die tijd zal SIKB het publiceren als informatief document. Dit is een andere werkwijze dan voorheen, toen wijzigingsbladen direct van kracht konden worden verklaard.

Marcel Struis stemt in met de wijziging. Hij betreurt het echter dat de wijziging pas per 1 januari 2016 gebruikt mag worden. Dit leidt er toe dat tanks tot die tijd ten onrechte afgekeurd blijven worden. Hij verzoekt daarom om een regeling met de ILT waarbij wordt afgesproken dat de wijziging toch al gebruikt mag worden ('anticiperend handhaven'). Eric Ruwiel bevestigt namens het ministerie dat de wijziging juridisch gezien pas per 1 januari 2015 gebruikt mag worden. SIKB wordt gevraagd om een verzoek tot anticiperend handhaven in te dienen.

Besluit:

- Instemmen met de wijzigingen van AS 6800
- Verzoek tot anticiperend handhaven indienen bij I&M om te bereiken dat de wijziging eerder dan 1 januari 2015 gebruikt mag worden.

Actie

Verslag

Gezamenlijke vergadering / thema stortplaatsbeheer

Tijdens de themabespreking komen stortplaatsen vanuit technisch en beleidsmatig optiek aan de orde.

4 Onderzoek levensduur onderafdichtingen

Jelle de Boer, secretaris van de Advieskamer Stortbesluit licht aan de hand van sheets toe wat de conclusies en aanbevelingen zijn van het onderzoek naar de levensduurverwachting van onderafdichtingen op stortplaatsen. Tevens gaat Jelle de Boer in op de werkwijze en samenstelling van de Advieskamer Stortbesluit. Aanleiding voor het onderzoek naar onderafdichtingen is de gewenste verduurzaming van stortplaatsen. Dit betreft het (op natuurlijke wijze) afbreken van verontreinigingen in de stortplaats. Met het onderzoek komt dit doel dichterbij omdat het onder voorwaarden mogelijk blijkt het sluiten van de stortplaats uit te stellen waardoor de natuurlijke processen langer kunnen plaats kunnen vinden. De belangrijkste aanbevelingen zijn:

- Voordat model in regelgeving wordt verrat: praktijktoets
- Integreer complete model in regelgeving, wees niet selectief
- Neem in regelgeving voor locaties met uitstel op:
 - Frequente rapportage over monitoring aan Bevoegd gezag
 - duidelijk toezichts- en handavingskader
 - deskundigheid bevoegd gezag
 - Periodiek (5 jaar) gehele afwegingsmodel doorlopen
- Herijk de verschillende rollen van de provincie op de verschillende en soms tegengestelde belangen (bevoegd gezag, nazorg, eigenaar)
- Evalueer elke 5 jaar het afwegingsmodel.

In de discussie naar aanleiding van de presentatie komen de volgende zaken aan de orde:

- Theo Edelman: Ook de TUD heeft een studie naar het emissiepotentieel in uitvoering; een interessante combi is mogelijk.
- Robert Hilgers: goed rapport. De kennis bij de omgevingsdiensten om met dergelijke gegevens om te gaan behoeft echter aandacht.
- Huib Mulleneers wijst op onderzoek van RIVM/ECN naar emissie-toetswaarden: 'wat is acceptabel en hoe relateren we dat aan duurzaamheid bij stortplaatsbeheer?'. Hij zet vraagtekens bij de juistheid van de berekening van de beoogde kostenbesparing in de nazorg door duurzaam stortplaatsbeheer. Het bereik is door het verminderen van het humusgehalte slechts 50%. Theo Edelman onderschrijft dat dit een kritische factor is.
- Bij de werkwijze van de Advieskamer is onafhankelijke oordeelsvorming een belangrijk uitgangspunt. Omdat er regelmatig blijkt dat er geen of te weinig deskundigen zijn die nog geen relatie hebben met het dossier, is het principe van multi-afhankelijkheid geïntroduceerd. Dat betekent dat tegenover deskundige A met een (mogelijke relatie met een belangenpartij) een andere deskundige moet staan die zo nodig andere belangen vertegenwoordigt. Op deze manier kan evenwicht in de oordeelsvorming geborgd worden.

5. Bestuurlijke en technische ervaringen

Theo Edelman is betrokken geweest als onderzoeker bij diverse gesloten stortplaatsen en evalueert de technische en bestuurlijke aspecten. In zijn sheets gaat hij in op:

- Afvalverwerking in Europa: uit de beschikbare gegevens blijken extreem grote verschillen in het stortbeleid in Europese landen
- Voormalige stortplaatsen: de processen in de bodem worden lang niet altijd juist in kaart gebracht of begrepen waardoor gemakkelijk verkeerde beelden ontstaan. Een tweetal voorbeelden (Noord-Brabant en Coupepolder Alphen) worden belicht. Het werken met een conceptueel model en visualisering zijn essentieel om bij degenen die moeten besluiten en de pers tot een goede beeldvorming te komen. Meerdere keren is door een gebrek daaraan in de pers een verkeerd beeld opgeroepen, met alle (bestuurlijke) gevolgen van dien.
- Huidige stortplaatsen: het huidige beleid mbt stortplaatsen en de gedachten achter 'duurzaam stortbeheer' worden geschetst en toegepast op de casus stortplaats Nauerna.

Vervolgens gaat Theo Edelman in op de betekenis van deze zaken voor professionals in het werkveld en SIKB als netwerkorganisatie.

Met de voorgestelde wijziging van het Stortbesluit wordt geanticipeerd op de mogelijkheid om het emissiepotentieel van een stortplaats te verminderen. Dat betekent minder focus op een afsluitende bovenafdichting en meer op eco-engineering. Om hiervoor draagvlak te verkrijgen is een goede communicatie noodzakelijk. Het zogeheten conceptuele model kan hieraan bijdragen. Hij verwacht bovendien een aantal nieuwe technieken om het emissie-potentieel van een stortplaats locatie-specifiek te kunnen vaststellen. De keuze tussen isolatie en vermindering van het emissiepotentieel is overigens nog niet gemaakt. Het experiment duurt tien jaar. Dat is lang maar naar zijn mening noodzakelijk.

Er van uitgaande dat een deel van de stortplaatsbeheerders zal kiezen voor uitstel van het vervangen van de bovenafdichting, zal de nadruk op voorzieningen afnemen maar meer aandacht uitgaan naar monitoring (veldwerk, informatiebeheer).

Het gaat echter om een gering aantal locaties. Als het gedachtegoed over het emissie-potentieel wordt omarmd, dan ligt toepassing op een reeks voormalige stortplaatsen (Navos) in het verschiet; dan gaat het om duizenden locaties en liggen normering en certificering voor de hand.

Bovenstaande zal bij de beschouwingen tijdens het opstellen van het jaarplan 2015 e.v. in de Programmaraad bodembescherming opnieuw aan de orde komen.

6. Locatiebezoek

a. geo-electrisch meten

Op het Heros-terrein legt Marc Bergijk uit hoe het geo-electrisch meten van de vloeistofdichtheid van een deel van de bodembeschermende voorzieningen (zichtwal) bij Heros wordt geïnspecteerd. Hiertoe zijn sensoren + stalen pinnen in de ondergrond in een raster geplaatst. Op het terrein is een vaste meet- en regelkast met connectoren geplaatst. De metingen worden uitgevoerd op basis van protocol 6702.

b. sorteerinstallaties en bodembeschermende voorzieningen Heros

De activiteiten van Heros omvatten het bewerken van AEC Slakken met sorteerinstallaties tot bodemas en opwerking tot schone vulstof in beton. Tijdens het locatiebezoek geeft Arie de Bode op diverse plaatsen een toelichting op de activiteiten. Die bestaan uit een ver doorgevoerde vorm van het sorteren van materialen. In principe gebeurt alles machinaal, voor een klein deel mbv hand picking. Door het sorteren komen allerlei fracties van steenachtige materialen, metalen, plastics, lappen en andere resten in aparte sorteerbakken. De clou zit in het zo ver doorvoeren van het sorteren dat het restmateriaal weer een positieve waarde heeft.

Op vrijwel het gehele terrein zijn bodembeschermende voorzieningen (vloeistofdichte vloer) aangebracht die regelmatig worden geïnspecteerd.

Stichting Infrastructuur Kwaliteitsborging Bodembeheer
Groningenweg 10 Postbus 420 2800 AK Gouda
telefoon 085 - 486 24 50 www.sikb.nl

c. aanleg Trisoplast Koegorspolder

Op de voormalige stortplaats Koegorspolder (naast Heros) is gestart met het aanbrengen van een combinatieafdichting van Trisoplast met folie totaal bijna 110 000 m² (11 ha). De ondergrond waar dit op aangelegd wordt, omvat ook 30 cm bodemas afkomstig van Heros. Op een laag van 7 cm Trisoplast (tolerantie - 0 cm) komt folie, met kwaliteitscontrole door een inspectie-instelling. In verband met het stilliggen van het werk op de Koegorspolder zelf was een proefstukje aangelegd op het Heros-terrein en is een machine operationeel. Tijdens het bezoek geven Arend van de Pol en Huib Mulleneers een toelichting op de technische aspecten van de aanleg van de Trisoplastlaag en het keuringsregime op het aanleggen van de Trisoplastlaag.

Bijlage 1 Deelnemers

Aanwezig	Werkt bij	Namens	Afgevaardigd door / rol
Theo Edelman	BAE	CCvD / AC	Vz. CCvD/AC spreker
Walter de Koning	SIKB-bureau	CCvD / AC / Programmaraad	Secretaris, verslag
Marc de Boer	Enschede	CCvD / AC	Gemeenten / Enschede
Wim Schouten	NOVE	CCvD / AC	NOVE
Arend van de Pol	Trisoplast	CCvD / AC	NIBV
Paul Mes	KIWA Certificatie	CCvD	VOC
Jurgen Lutterman	SGSINTRON	CCvD	VOC
Gerard Groot Koerkamp	ContrAll	AC	ODI/VDV
Jan Bessembinders	BOVAG	CCvD / AC	BOVAG
Edwin Kleinsmit	Antea	CCvD / AC	NIBV
Eric Ruwiel	Ministerie van I en M	CCvD / AC	Ministerie van I & M
Marcel Struis	KIWA Inspectie	AC	ODI / VDV (tanks)
Jordi Verkade	Geofox-Lexmond	AC	ODI / VDV
Arie de Bode	Heros	Programmaraad	Voorzitter Programmaraad
Marc Bergijk	ABVHaukes	Programmaraad	ODI-VDV (vervanger)
Robert Hilgers	OD MWB	Programmaraad	Provincies
Huib Mulleneers	Trisoplas	Programmaraad	NIBV
Niels van Oostrom	Deltares	Programmaraad	Kennis
Otto Feenstra	Afvalzorg	Programmaraad	Vereniging Afvalbedrijven
Huib Walsarie	Feniks Recycling	Programmaraad	Vereniging Afvalbedrijven
Joop Groenveld	NIBV	Programmaraad	NIBV (vervanger v Eijk)
Aad Kant	Antea	Programmaraad	NIBV / SIKB-bestuur
Kees Meijler		Advieskamer	Gast
Jelle de Boer	SIKB-bureau	Advieskamer	Gast / spreker
Afwezig	Werkt bij	Namens	Afgevaardigd door / rol
Jacob Klink	Reehorst	AC	VTI
Martin Orsel	Deventer	CCvD / AC	Gemeenten / Deventer
Stephan Romers	Ecocare	CCvD	NIBV
Pieter Tienstra	ECO Inspections	CCvD / AC	ODI/ VDV
Jenda Horak	FOCWA	CCvD / AC	FOCWA
Marloes van Dommelen	Defensie	Programmaraad	Opdrachtgevers overheid
Eddie Alders	FME	Programmaraad	VNO-NCW
Hermann Haukes	ABVHaukes	Programmaraad	ODI-VDV
Erik vd Heijden	VD Heijden MI	Programmaraad	VTI
Matthijs van Oord	Emmtec	Programmaraad	Opdrachtgevers privaat
Frank Ossebaar	Sitech	Programmaraad	VNO-NCW
Willem Hendriks	Witteveen&Bos	Programmaraad	NL Ingenieurs
Kees Jonker	RWS	CCvD / AC & Programmaraad	Ministerie I&M
Hans van Eijk	Cofra	Programmaraad	NIBV

